

Hällstads kyrka

När Hällstads kyrka uppfördes i början av 1800-talet var det som ersättning för en tidigare liten medeltida kyrka.

Även om den nya kyrkan stod klar att invigas 1821 dröjde det ytterligare 14 år innan man kunde inviga tornet.

I slutet av 1800-talet genomgick kyrkan en genomgripande ombyggnad. Takstolarna byggdes om och det tidigare välvda taket ersattes av ett så kallat tredingstak. På 1920-talet ville byggnadsstyrelsen återställa innertakt till som det såg ut före renoveringen, men detta godtogs inte av församlingen. Arkitekt Erik Friberger skrev i ett brev till en kollega att "takets för djävligt medan bänkarnas sidostycken kunnat göras hyggliga".

Predikstolen ritades 1925 av arkitekt Friberger, emedan ljudtaket är från 1959, ritat av arkitekt Anders Ekman.

Den nuvarande färgsättningen på inredningen tillkom i mitten av 1950-talet.

Altartavlan är en kopia av Carl Gustaf Plagemans målning ifrån 1866 som i original finns i Lovö kyrka på Drottningholm. Motivet visar Jesus som välsignar barnen och är målad 1918 av G.W Sparrenfält.

Till vänster i koret bredvid altaret hänger ett medeltida rökelsekar samt en primklocka, som innan reformationen markerade det heliga moment då prästen lyfte oblaten, som då enligt katolsk sed verkligen förvandlas till Kristi lekamen.

Orgeln som är från 1800-talet restaurerades 1988. På orgelläktaren ser vi en vapensköld. Västergötlands vapen med lejon och krona,

Vid sydportalen finns en italiensk pietagrupp från 1500-talet föreställande Jesus i sin mor Marias famn efter korsfästelsen.

i vapenhuset finns en gravhäll över prosten Jonas Esberni, död 1622, dennes hustru Brita Paulusdotter, samt hennes näste make kyrkoherde Hagvinus Benedicti, död 1629.

Lillklockan är daterad till 1409. Storklockan är från 1875.

Ätten von Schwartzenhoff ligger begravda på norra sidan av kyrkogården, den som förr betraktades som "mindre helig", detta på grund av en dispyt mellan kyrkan, sockenborna och Ulrik Crispin von Schwartzenhoff.

Den senare önskade en bättre plats för sig och sin familj längre fram i kyrkan. Kyrkan å sin sida hänvisade till att von Schwartzenhoffs rättmätiga plats i kyrkbänkarna låg under början av läktaren i långhuset.

En rad dispyter följde, varpå majoren snart inte ens ville bli begravnen med andra Hällstadbor utan istället jordfästas i ett stenröse han låtit sammanställa på sin gård i Hov. Inte heller detta godkändes utan den gamle majorens familjegrav hamnade till slut på den norra mindre fina sidan av kyrkogården.

På kyrkogården finns ett gravmonument som troligen är från romansk tid, alltså från slutet av 1100-talet. När det så kallade Hällstadmonumentet visades på Göteborgsutställningen 1923 korades den till landets då vackraste gravsten.

En stor mängd reliefer är uthuggna i lockhällen och gavelhällarna. Bilderna på gavelstenarna visar Agnus Dei (Kristi lamm), två människofigurer med bok och

rökelsekar, ett liljestensliknande växtornament där en människa klättrar samt två personer där den ene har svärd och sköld och den andre håller ett kors och står ovanpå en besegrad drake. Bilderna kan tolkas som en framställning av kristendomens kamp mot hedendomen. Det finns likheter mellan motiven på Hällstadmonumentet och dopfuntar och reliefer som tillskrivits en stenmästaren som går under namnet Othelric, och som bland annat gjort dopfuntar till ett flertal kyrkor på Västgötaslätten.